

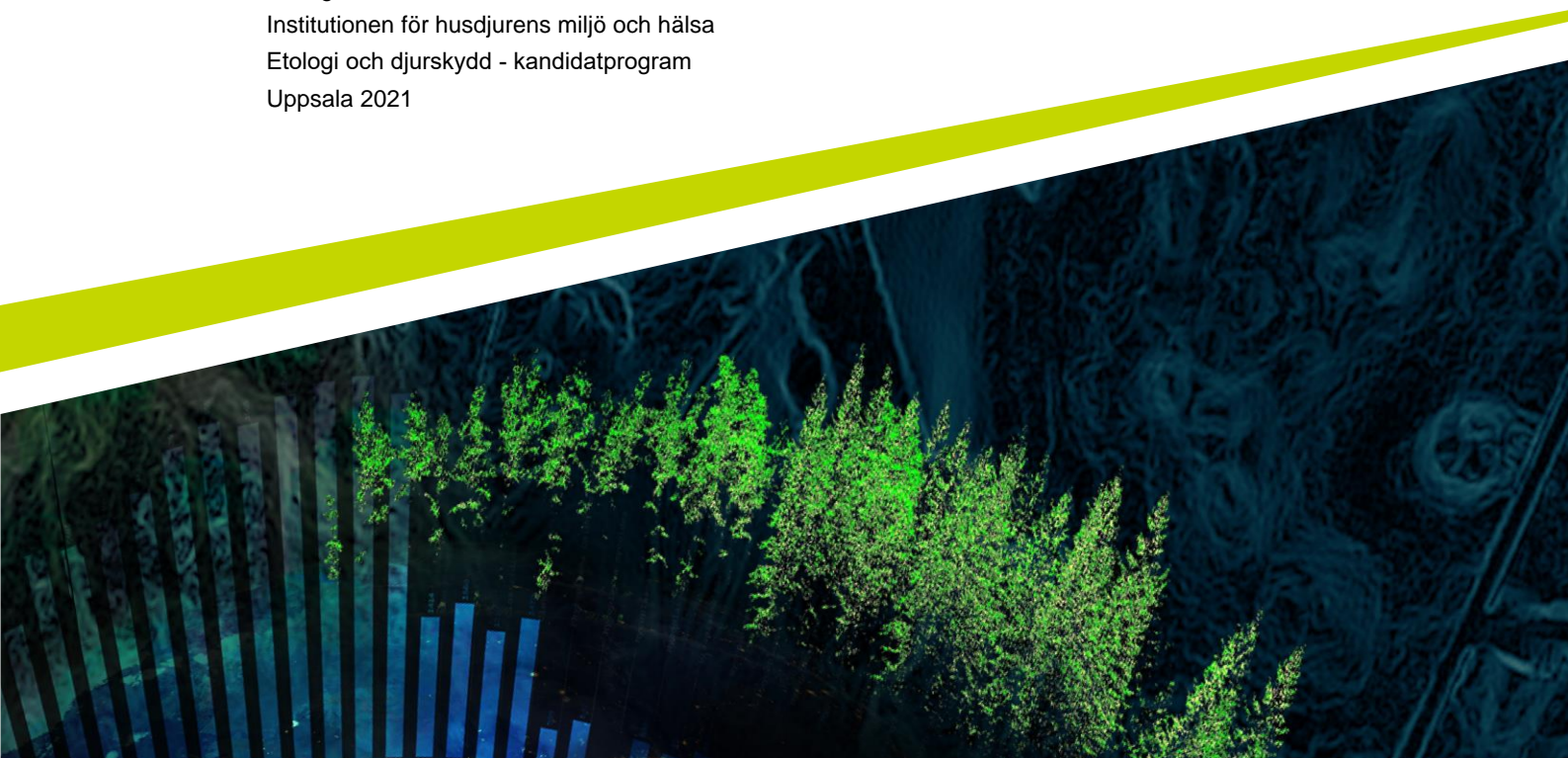

Hur djurskyddshandläggare upplever och påverkas av medias rapportering av djurskydd

*How animal welfare inspectors experience and are affected by the media's
reporting of animal welfare*

Frida Landgren

Självständigt arbete • 15 hp
Sveriges lantbruksuniversitet, SLU
Institutionen för husdjurens miljö och hälsa
Etologi och djurskydd - kandidatprogram
Uppsala 2021

Hur djurskyddshandläggare upplever och påverkas av medias rapportering av djurskydd

How animal welfare inspectors experience and are affected by the media's reporting of animal welfare

Frida Landgren

Handledare:	Frida Lundmark Hedman, Sveriges lantbruksuniversitet, institutionen för husdjurens miljö och hälsa
Examinator:	Jenny Loberg, Sveriges lantbruksuniversitet, institutionen för husdjurens miljö och hälsa
Omfattning:	15 hp
Nivå och fördjupning:	Grundnivå, G2E
Kurstitel:	Självständigt arbete i biologi
Kurskod:	EX0867
Program/utbildning:	Etologi och djurskyddsprogrammet
Kursansvarig inst.:	Institutionen för husdjurens miljö och hälsa
Utgivningsort:	Uppsala
Utgivningsår:	2021
Nyckelord:	djurskydd, djurvälstånd, media, djurskyddshandläggare, offentlig kontroll

Sveriges lantbruksuniversitet

Fakulteten för veterinärmedicin och husdjursvetenskap

Institutionen för husdjurens miljö och hälsa

Publicering och arkivering

Godkända självständiga arbeten (examensarbeten) vid SLU publiceras elektroniskt. Som student äger du upphovsrätten till ditt arbete och behöver godkänna publiceringen. Om du kryssar i **JA**, så kommer fulltexten (pdf-filen) och metadata bli synliga och sökbara på internet. Om du kryssar i **NEJ**, kommer endast metadata och sammanfattning bli synliga och sökbara. Fulltexten kommer dock i samband med att dokumentet laddas upp arkiveras digitalt.

Om ni är fler än en person som skrivit arbetet så gäller krysset för alla författare, ni behöver alltså vara överens. Läs om SLU:s publiceringsavtal här: <https://www.slu.se/site/bibliotek/publicera-och-analysera/registrera-och-publicera/avtal-for-publicering/>.

☒ JA, jag/vi ger härmed min/vår tillåtelse till att föreliggande arbete publiceras enligt SLU:s avtal om överlåtelse av rätt att publicera verk.

☐ NEJ, jag/vi ger inte min/vår tillåtelse att publicera fulltexten av föreliggande arbete. Arbetet laddas dock upp för arkivering och metadata och sammanfattning blir synliga och sökbara.

Abstract

Interest in animal welfare is increasing in Sweden as well as the rest of Europe, and criticism is aimed towards intensive livestock production. In order to ensure compliance with the Swedish animal welfare legislation, the County Administrative Boards (CABs) are carrying out official control at animal premises. Since animal welfare can be a delicate area of concern, the handling of animal welfare controls tends to get attention by the media. How media reports about animal welfare controls can affect the reputation of CAB's work. The purpose of this study was to investigate how animal welfare inspectors experience media's reporting about animal welfare controls, and if media affects the CABs' work. The study also aimed to investigate if there were a perceived difference between how agricultural media and other media report about animal welfare. Data was collected through a questionnaire that was distributed by email to all animal welfare inspectors in Sweden. The result indicated that agricultural media often portray animal welfare control in a negative way while other media tend to be more neutral in its presentation. However, animal welfare inspectors experienced that agricultural media have more knowledge related to animal welfare controls and report more accurately compared to other media. The result showed a risk that agricultural media as well as other media will affect animal keepers' in a negative way toward the CABs work, which can create conflicts and negatively impact the conversations and time effectiveness during animal welfare inspections. However, the inspectors did not feel that media *per se* influence the CABs' decisions. Due to mean and harsh comments in social media, the inspectors' own health could be affected. Future studies ought to investigate strategies to increase public awareness of animal welfare control, considering that media's reporting may be incorrect. Furthermore, future studies may focus on relations between CAB and animal owners.

Keywords: animal welfare, media, animal welfare inspectors, official control

Innehållsförteckning

1. Introduktion.....	9
1.1. Inledning	9
1.2. Lagstiftning och offentlig djurskyddskontroll	9
1.3. Länsstyrelsernas djurskyddsarbete	10
1.4. Nyhetsmedia och påverkan	11
1.5. Lantbruksmedia	12
2. Syfte.....	13
2.1. Frågeställningar	13
3. Material och metod.....	14
3.1. Enkätens utformning och utskick.....	14
3.2. Bearbetning av data	14
4. Resultat.....	16
4.1. Inkomna enkätsvar	16
4.2. Information om de som svarade	16
4.3. Djurskyddshandläggarnas upplevelser av medias rapportering	18
4.4. Medias påverkan	20
5. Diskussion.....	24
5.1. Antal svar och internt bortfall	24
5.2. Upplevelser av medias rapportering.....	24
5.2.1. Hur korrekt upplever djurskyddshandläggarna att media rapporterar om djurskyddsarbetet?	24
5.2.2. Hur upplever djurskyddshandläggarna att media framställer djurskyddsarbetet?	25
5.3. Påverkar medias rapportering myndigheternas arbete?	26
5.4. Studiens användbarhet och framtida forskning	28
5.5. Studien i förhållande till etik och hållbarhet.....	29
5.5.1. Hållbarhetsaspekter	29
5.5.2. Etiska aspekter	30
5.6. Metodens för- och nackdelar	30

6. Slutsats	32
7. Populärvetenskaplig sammanfattning	33
Referenser.....	35
Tack	38
Bilaga 1.....	39

1. Introduktion

1.1. Inledning

Intresset för hur djur mår ökar i samhället (Byrd *et al.*, 2017) och mer än en tredjedel av alla hushåll i Sverige har sällskapsdjur (SCB, 2012). Djurskydd blir en allt viktigare fråga i både Sverige och övriga Europa, och förändringar i lagstiftningen sker bland annat till följd av allmänhetens intresse för djurskydd och kritik mot animalieproduktionen (Mazas *et al.*, 2013). I Sverige riktas också en hel del uppmärksamhet mot länsstyrelsernas hantering av djurskyddsärenden, vilket tenderar att bli en grund för ryktesspridning om länsstyrelsernas arbete inte återges på ett sakligt sätt. En anledning till förutfattade meningar och ryktesspridning kan vara okunskap om myndigheternas arbete eller rädsla för den makt som länsstyrelsen har. Till följd av djurskyddslagens utformning kan länsstyrelserna fatta beslut som kan kosta lantbrukare både företag och ekonomisk trygghet om lagstiftningen inte efterlevs. För en annan djurägare kan dåligt djurskydd leda till att man inte får ha sitt djur kvar. Media rapporterar alltemellanåt om länsstyrelsernas djurskyddsarbete och det är möjligt att åsikter som florerar bland djurhållare påverkar hur framställningen av handläggningen blir i media, vilket kan komma att bli ett problem om det påverkar länsstyrelsernas djurskyddsarbete direkt eller indirekt.

Inledningsvis kommer den offentliga djurskyddskontrollen och länsstyrelsernas arbete att förklaras, och därefter beskrivs hur media rapporterar och påverkar oss människor.

1.2. Lagstiftning och offentlig djurskyddskontroll

I Sverige har vi en djurskyddslag (2018:1192) som beslutas av riksdagen, en djurskyddsförordning (2019:66) som beslutas av regeringen samt djurskyddsföreskrifter och allmänna råd som utfärdas av Jordbruksverket. Syftet

med djurskyddslagen är att säkra ett gott djurskydd och att bidra till god djurvälstånd och respekt för djur (prop 2017/18:147).

De grundläggande bestämmelserna för hur djurskyddskontrollen ska gå till finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/625 av den 15 mars 2017 om offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet för att säkerhetsställa tillämpningen av livsmedels- och foderlagstiftningen och av bestämmelser om djurs hälsa och djurskydd, växtskydd och växtskyddsmedel¹, som syftar till att genom offentlig kontroll säkerhetsställa att reglerna om djurs hälsa och djurskydd efterlevs. I djurskyddslagen (2018:1192) framkommer det att det är länsstyrelsen som är den behöriga myndigheten i Sverige att utföra den offentliga djurskyddskontrollen. I djurskyddslagen framkommer det även vilka uppgifter och befogenheter länsstyrelsen har i samband med djurskyddskontrollen. Därutöver ska djurskyddskontrollen ske så som det beskrivs i Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2019:14) om offentlig djurskyddskontroll, saknr L44.

1.3. Länsstyrelsernas djurskyddsarbete

Det centrala och övergripande ansvaret för djurskyddet och djurskyddskontrollen ligger hos Jordbruksverket. I deras uppdrag ingår att vägleda länsstyrelserna vars arbete är att kontrollera så att lagstiftningen följs. Länsstyrelserna ska arbeta riskbaserat och göra medvetna prioriteringar bland sina kontroller (SJVFS 2019:14). I första hand ska de utföra planerade kontroller, även kallade normalkontroller, och därutöver kontroller då det finns anledning att tro att djurskyddslagstiftningen eller beslut fattade med stöd av lagstiftningen inte efterlevs (SJVFS 2019:14). Anmälningar från allmänheten kan vara en anledning att misstänka att lagstiftningen inte efterlevs (Jordbruksverket, 2014). Planerade kontroller kan och bör förälmälas eftersom det inte finns skäl att utgå från att det finns brister i djurhållningen, medan kontroller som utförs med anledning av anmälan bör genomföras oanmält för att brister inte ska hinna döljas (Jordbruksverket, 2014). Förälmälan vid planerade kontroller bör dock inte göras tidigare än 24 timmar innan kontrollen genomförs (Jordbruksverket, 2014).

Den som är föremål för offentlig kontroll ska lämna den hjälp som behövs för att kontrollen ska kunna utföras (djurskyddslagen [2018:1192]). Efter genomförd djurskyddskontroll upprättas en kontrollrapport och djurägaren får information om eventuella brister och vad som behöver åtgärdas (Jordbruksverket, 2014). Om

¹ EUT L95, 7.4.2017, s. 1-142, Celex 32017R0625

djurägaren frivilligt åtar sig att åtgärda bristerna kan det ofta räcka att notera detta i kontrollrapporten, annars kan ett föreläggande användas för att åstadkomma rättelse. Enligt djurskyddslagen (2018:1192) får en kontrollmyndighet besluta om förelägganden som behövs för efterlevnad av lagen, föreskrifter och beslut som meddelats med stöd av lagen. Länsstyrelsen kan också besluta om djurförbud eller att djur ska omhändertas (SFS 2018:1192).

En viktig del i djurskyddshandläggarnas arbete är att samtala med människor och att kommunicera med djurhållare. Djurskyddshandläggare kan träffa djurhållare besvärade av både ekonomiska och andra personliga problem. I en dansk studie konstaterade man att de djurhållare som hade ekonomiska eller psykiska problem löpte störst risk att bli dömda för brott mot djurskyddslagen (Andrade & Anneberg, 2014).

1.4. Nyhetsmedia och påverkan

Media är för många en självklar del i vardagen (Ghersetti & Westlund, 2018). Mediekanalerna blir allt fler och det blir lättare att ta till sig information på olika enheter och plattformar genom ljud, video och text (Maity *et al.*, 2018). Ökningen av antalet mediekanaler har gjort att vi tydligare formar vår egen användning av media och att vi själva väljer vad vi tar till oss och påverkas av (Valkenburg *et al.*, 2016).

En strategi som journalister använder sig av är att göra informationen mer tillgänglig för läsarna (Semetko & Valkenburg, 2000). Det kan till exempel göras genom att ge en känslomässig vinkel av en händelse eller genom att göra återgivningen mer personlig eller dramatisk (Semetko & Valkenburg, 2000). Det innebär att även om objektivitet för många anses vara en central del av medierapportering är nyheter sällan helt objektiva. Ofta handlar det om en rekonstruktion och inte en exakt återgivning av verkligheten. En central del av nyhetsmediernas arbete är att bearbeta och tolka information utifrån vägledande uppgifter som ger ledtrådar om nyhetshändelsen, vilket kallas ”framing” (Lecheler *et al.*, 2013). Vägledande information kan till exempel komma från nyhetskällor eller bilder. Viss information tenderar dock att undanhållas om nyhetskällan inte skulle gynnas av att uppgifter lämnas ut (Garcia-Pires, 2017). Media rapporterar ofta om händelser som har betydelse för väldigt många människor. Vilka journalisterna väljer att tala med, vilka frågor som ställs och hur informationen tolkas blir således avgörande för hur händelsen framställs i media.

1.5. Lantbruksmedia

Lantbruksmedia är den media som generellt vänder sig till lantbrukarna. En av Sveriges ledande lantbrukstidningar är "Land Lantbruk" som funnits sedan 1971 (Lundälv, 2006). Tidningen behandlar landsbygdsfrågor och de områden lantbrukare arbetar inom, samt förklarar olika nyhetshändelser. En annan ledande tidning inom lantbruksnyheter är ATL – Lantbrukets affärstidning som rapporterar om nyheter inom lantbruk, skog och entreprenad. Både Land Lantbruk och ATL utges av LRF media som är ett dotterbolag till LRF (Lantbrukarnas riksförbund).

2. Syfte

Syftet med detta arbete är att ta reda på hur länsstyrelsernas djurskyddshandläggare upplever medias rapportering av djurskyddsarbetet samt utreda om handläggarna upplever att det är skillnad mellan hur lantbruksmedia och annan media, dvs. dagstidningar, tv och radio, rapporterar. Arbetet syftar även till att undersöka om media påverkar djurskyddshandläggarna i deras arbete och att diskutera vilka följder det i sådana fall kan ge.

2.1. Frågeställningar

De frågeställningar som denna studie avser att besvara är:

- Hur upplever länsstyrelsernas djurskyddshandläggare medias rapportering av djurskyddsarbetet?
- Tycker länsstyrelsernas djurskyddshandläggare att media påverkar djurskyddsarbetet?
- Upplever myndigheterna skillnad på hur lantbruksmedia och annan media, så som dagstidningar, tv och radio, rapporterar om djurskyddsarbetet?

3. Material och metod

3.1. Enkätens utformning och utskick

Till grund för arbetet låg en enkätundersökning (se bilaga 1). Målgrupp för enkäten var samtliga djurskyddshandläggare på länsstyrelserna i Sverige. Enkäten skapades i enkätgeneratören Netigate, ett internetbaserat enkätverktyg med möjlighet att utforma undersökningar och samla in data.

På första sidan av enkäten presenterades syftet med undersökningen och hur länge den skulle vara öppen. Innan första frågan fanns även möjlighet att samtycka och godkänna behandling av personuppgifter. Enkäten bestod av 15 frågor, varav tolv hade slutna svar. Av resterade frågor tillät två frågor djurskyddshandläggarna att lägga till ett fritextsvar och en fråga var helt öppen. Frågorna handlade om hur djurskyddshandläggarna upplever medias rapportering av djurskyddsarbetet och vilka konsekvenser rapporteringen eventuellt kan ha. Nästan alla frågor ställdes två gånger, där frågan första gången avsåg lantbruksmedia och andra gången annan media. I enkäten framgick det att lantbruksmedia avsåg tidningar som ATL och Land Lantbruk och annan media den media (dagstidningar, tv och radio) som mer generellt riktar sig till allmänheten och inte specifikt till lantbrukarna. Frågorna arbetades fram med stöd från kurslitteratur och handledaren. När enkäten var färdig delades den via mejl till samtliga djurskyddshandläggare. En lista med mejladresser till Sveriges djurskyddshandläggare tillhandhålls från handledaren. Totalt fanns det 262 djurskyddshandläggare på listan. Enkäten fanns tillgänglig mellan 2021-04-06 – 2021-04-16.

3.2. Bearbetning av data

De inkomna svaren registrerades och sammanställdes direkt av enkätgeneratören Netigate där enkäten skapades. Resultaten bearbetades därefter i Microsoft Excell 2010 för att presenteras överskådligt som diagram. Fritextsvaren lästes igenom flera gånger och delas därefter in i kategorier med olika teman för att få en

överblick av respondenternas synpunkter, och för att upptäcka det mest centrala som djurskyddshandläggarna hade att framföra.

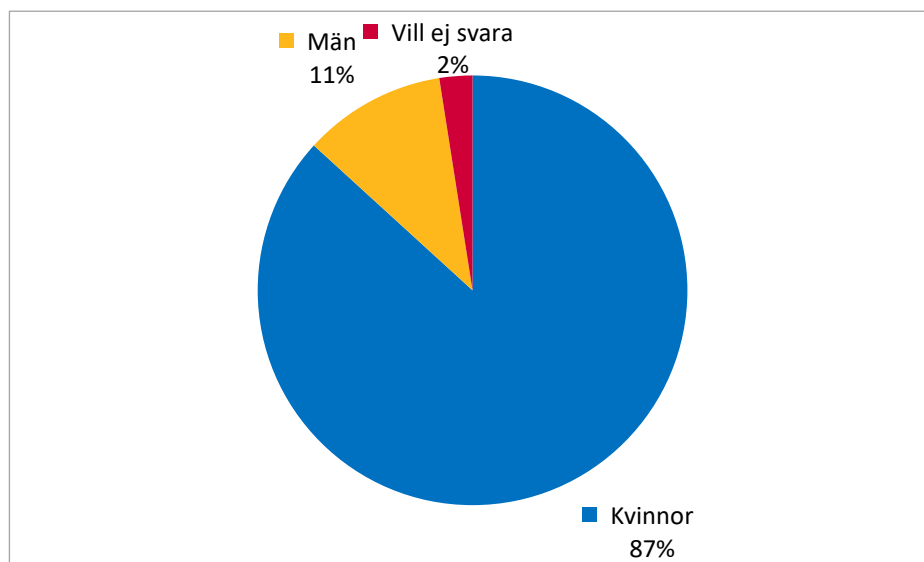
4. Resultat

4.1. Inkomna enkätsvar

Det var totalt 121 djurskyddshandläggare som svarade på enkäten vilket gav en svarsfrekvens på 46 %. Ett mindre internt bortfall observerades dock vilket betyder att ett par djurskyddshandläggare som svarade på enkäten kan ha missat eller hoppat över någon fråga.

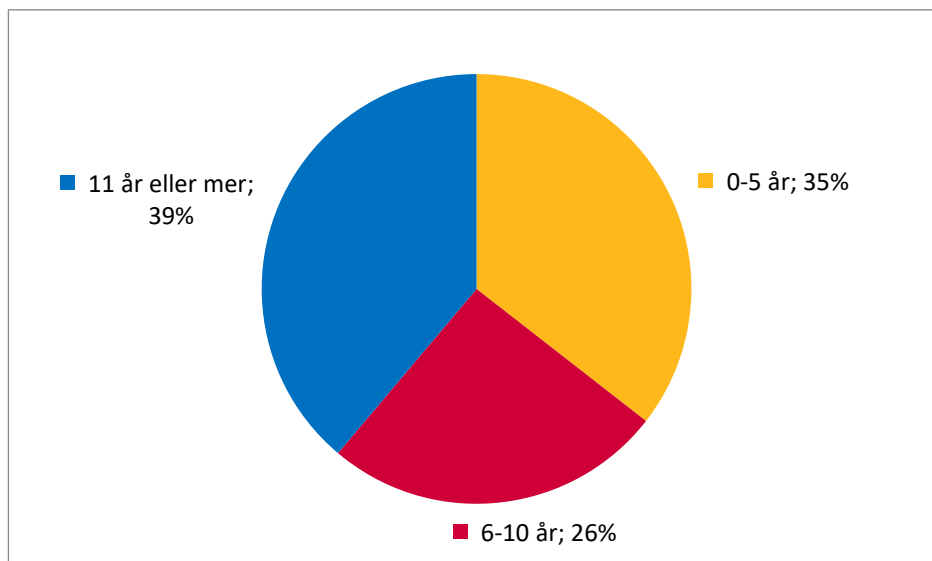
4.2. Information om de som svarade

Av de djurskyddshandläggare som svarade på enkäten var majoriteten (87 %) kvinnor (fig. 1). Några var män och ett par ville inte svara på vilket kön de hade.

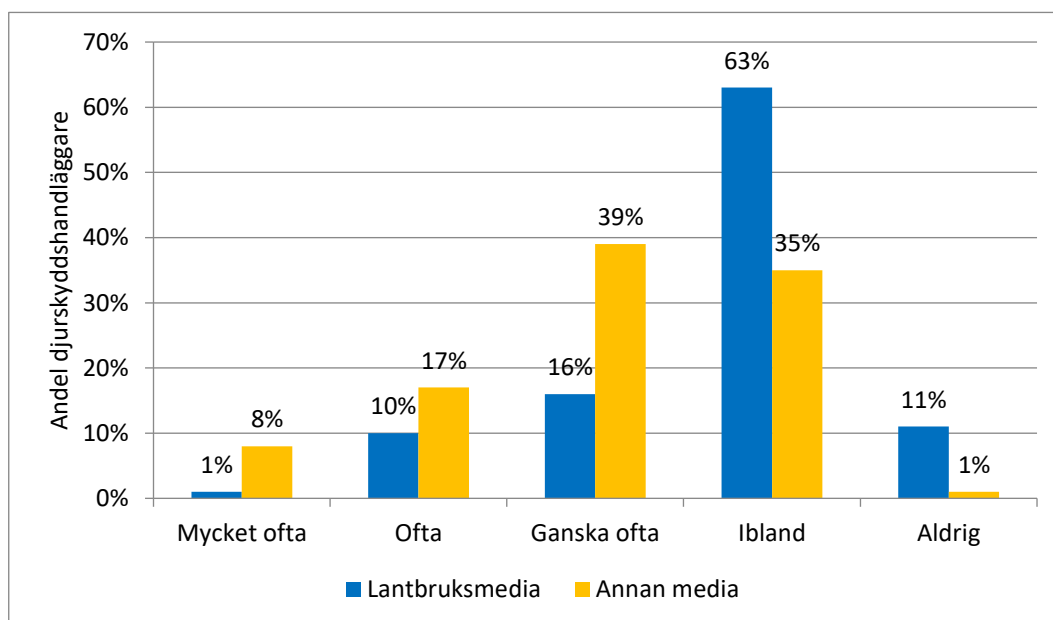
Figur 1. Fördelning av kön på de djurskyddshandläggare som svarande på enkäten om hur de upplever medias rapportering av djurskydd (n=121).

Av de svarande hade flest arbetat som djurskyddshandläggare i elva år eller mer, följt av 0 - 5 år och 6 - 10 år (fig. 2).

Figur 2. Fördelningen av hur länge de som svarade på enkäten har arbetat som djurskyddshandläggare (n=121).

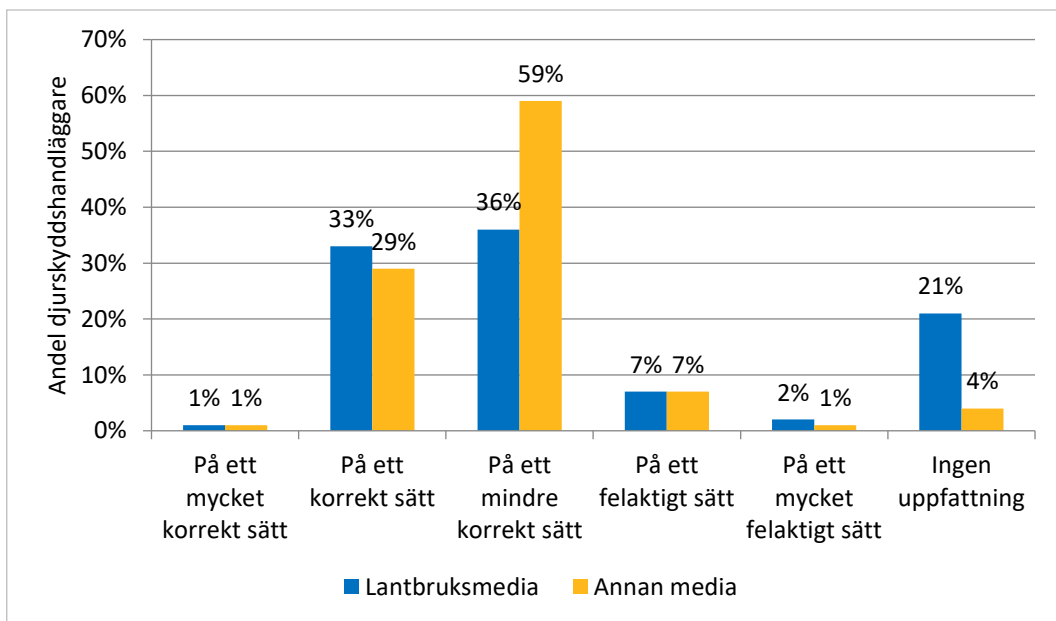
Sedan ombads handläggarna svara på hur ofta de varit med om att media rapporterat om djurskyddsärenden som de själva handlagt (fig. 3). Störst andel (63 %) svarade att de ibland har varit med om att ärenden som de själva handlagt rapporterats om i lantbruksmedia. När det kom till annan media, dvs. dagstidningar, tv och radio, uppgav störst andel (39 %) att de ganska ofta varit med om att ärenden de själva handlagt rapporterats om i media.

Figur 3. Sammanställda svar på frågorna om djurskyddshandläggarna har varit med om att lantbruksmedia (n=121) och annan media (n=121) rapporterat om ärenden som de själva handlagt.

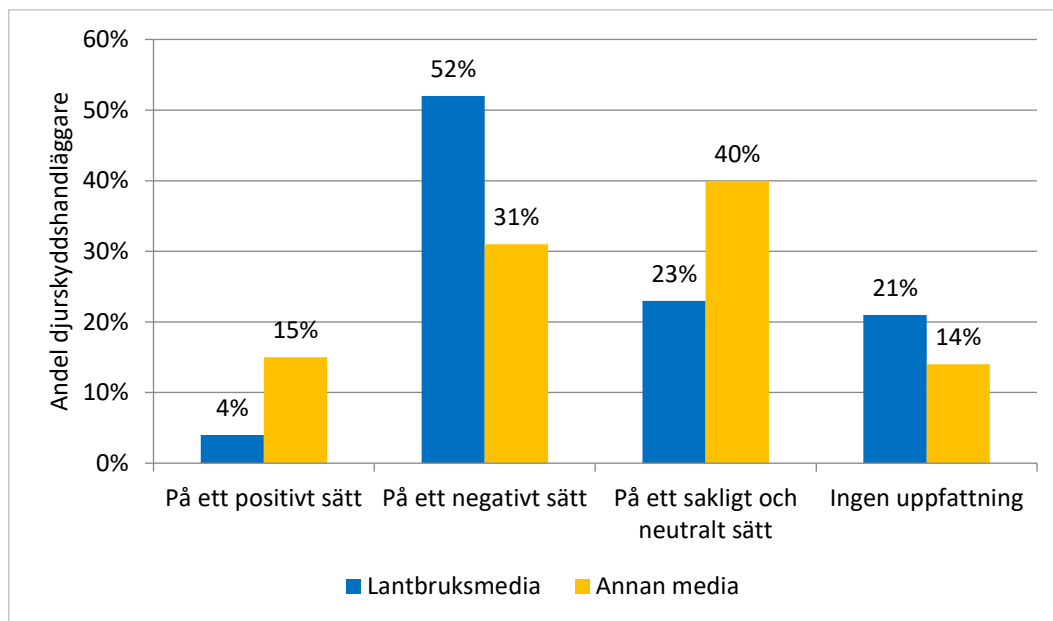
4.3. Djurskyddshandläggarnas upplevelser av medias rapportering

Svaren på frågan om hur djurskyddshandläggarna upplever att lantbruksmedia rapporterar om djurskyddsarbetet sammanställdes i ett gemensamt diagram tillsammans med frågan om hur de upplever att annan media rapporterar om arbetet (fig. 4). Sammanställningen visar på vissa upplevda skillnader av de olika mediernas rapportering. När rapporteringen avsåg lantbruksmedia valde 33 % att svara ”på ett korrekt sätt” och 36 % ”på ett mindre korrekt sätt”. När rapporteringen avsåg annan media svarade störst andel (59 %) ”på ett mindre korrekt sätt”.

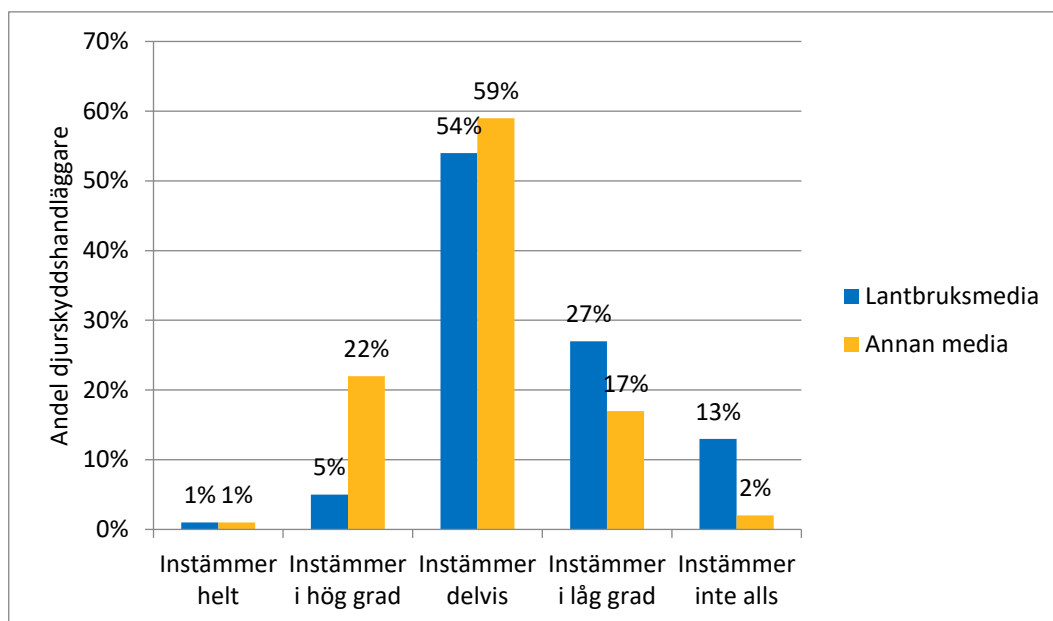
Figur 4. Sammanställda svar på frågorna om hur djurskyddshandläggarna upplever att lantbruksmedia (n=121) och annan media (n=121) rapporterar om länsstyrelsernas djurskyddsarbete.

Djurskyddshandläggarna ombads sedan svara på hur lantbruksmedia och annan media oftast framställer djurskyddsarbetet. Frågorna sammanställdes i ett gemensamt diagram (fig. 5). Av handläggarna svarade 52 % att lantbruksmedia oftast framställer djurskyddsarbetet på ett negativt sätt. Endast 4 % svarade att lantbruksmedia oftast framställer djurskyddsarbetet på ett positivt sätt. På frågan hur annan media framställer djurskyddsarbetet svarade störst andel (40 %) ”på ett sakligt och neutralt sätt” och 31 % ”på ett negativt sätt”.

Figur 5. Sammanställda svar på frågorna om hur lantbruksmedia (n=121) och annan media (n=121) framställer länsstyrelsernas djurskyddsarbete.

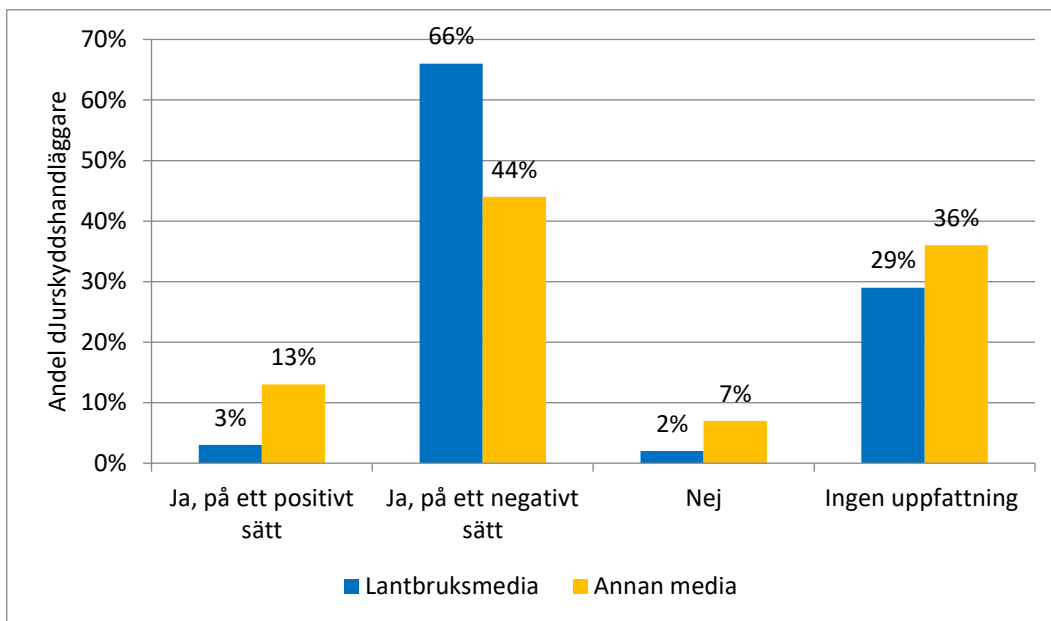
De flesta handläggare tyckte att länsstyrelserna delvis får komma till tals på ett bra sätt när medierna (lantbruksmedia och annan media) rapporterar om djurskyddsärenden (fig. 6). En större andel handläggare angav dock att länsstyrelserna får komma till tals på ett bra sätt i dagstidningar, tv och radio än vad de upplever att de får göra i lantbruksmedia.

Figur 6. Sammanställda svar på frågorna om djurskyddshandläggarna upplever att länsstyrelserna får komma till tals på ett bra sätt i lantbruksmedia (n=119) och annan media (n=121) när de rapporterar om djurskyddsärenden.

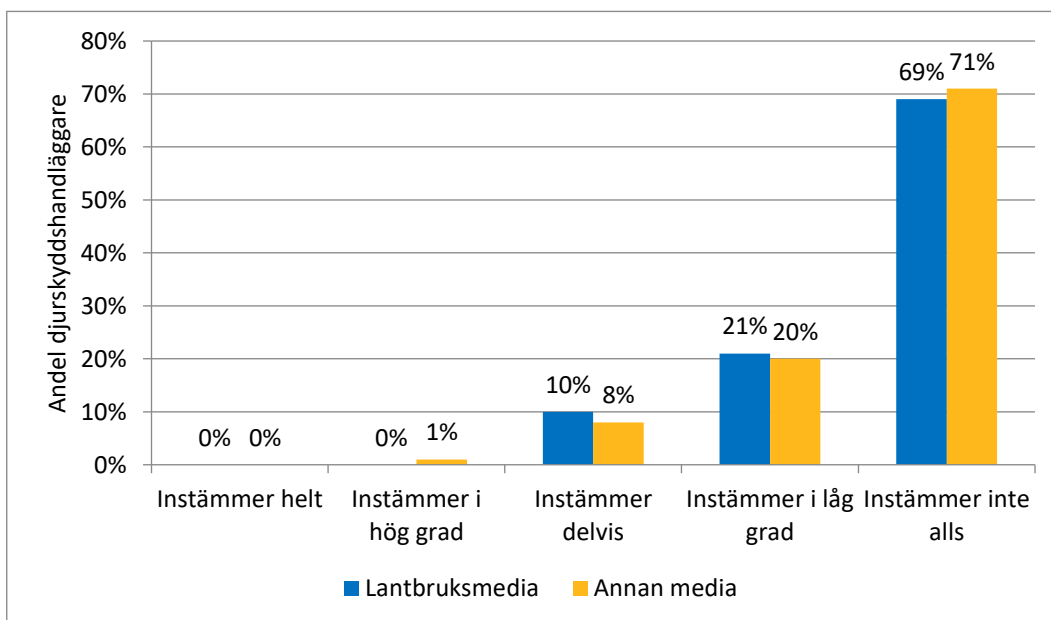
4.4. Medias påverkan

Nedan presenteras hur djurskyddshandläggarna upplever att lantbruksmedia och annan media påverkar djurhållarna (fig. 7). Majoriteten (66 %) valde att svara "Ja, på ett negativt sätt" på frågan om lantbruksmedia påverkar djurhållarna. Endast 3 % svarade att lantbruksmedia påverkar djurhållarna positivt. Majoriteten (44 %) valde att svara "Ja, på ett negativt sätt" även på frågan om hur annan media påverkar djurhållarna. Cirka en tredjedel av handläggarna hade ingen uppfattning om hur lantbruksmedia eller annan media påverkar djurhållarna.

Figur 7. Sammanställda svar på frågorna om djurskyddshandläggarna upplever att lantbruksmedia (n=121) och annan media (n=120) påverkar djurhållares syn på djurskyddsarbetet.

De flesta upplevde inte att lantbruksmedia eller annan media faktiskt påverkar handläggningen av djurskyddsärenden (fig. 8).

Figur 8. Sammanställda svar på frågorna om djurskyddshandläggarna upplever att lantbruksmedia (n=119) och annan media (n=119) faktiskt påverkar hur de handlägger djurskyddsärenden.

Enkätfrågorna (fråga 13 - 14) var utformade på ett sådant sätt att det fanns möjlighet för djurskyddshandläggarna att lämna ett fritextsvar och berätta på vilket sätt arbetet påverkas av media.

På frågan hur lantbruksmedia påverkar handläggningen valde 28 % att formulera ett fritextsvar. Det som framkom var att lantbruksmedias rapportering sällan påverkar bedömningar eller beslut men att det kan påverka djurhållarnas uppfattning och därmed hur god dialogen vid kontrollen kan bli. I svaren specificerade handläggarna att det kan innebära att de behöver anpassa sättet att jobba för att få till en bra dialog när det redan finns en negativ inställningen till djurskyddsarbetet. En av de svarande skrev *"Påverkar inte våra bedömningar eller beslut men kan påverka djurhållarens uppfattning och därmed hur god dialogen kan bli"* (handläggare A, 2021-04-06). En annan skrev *"Påverkar inte hur vi handlägger men det påverkar hur mycket tid vi måste lägga på att lugna personer som är uttagna för kontroll att det inte är något som är farligt eller negativt"* (handläggare B, 2021-04-06). Det framkom även att lantbruksmedias kritiska rapportering kan medföra att färre vill handlägga ärenden som lantbruksmedia rapporterar om.

På frågan hur annan media påverkar handläggningen valde 25 % att lämna ett fritextsvar. Av dessa svar specificerade mer än hälften (53 %) att bedömningar eller beslut inte påverkas medan flera svarande lyfte att ärenden med medialt pådrag kan prioriteras, påskyndas eller utredas mer utförligt. Några handläggare uttryckte oro för att handläggningen inte blir objektiv om det kommer för mycket synpunkter utifrån.

Den sista frågan i enkäten (fråga 15) var en öppen fråga där djurskyddshandläggarna ombads berätta om det fanns något ytterligare de ville framföra med avseende på medias rapportering av djurskyddsarbetet. Av djurskyddshandläggarna valde 45 % att lämna ett fritextsvar och berätta något mer. Det mest centrala som lyftes var att djurskyddshandläggarna upplever att medias artiklar ofta är vinklade och att det ligger mycket okunskap bakom det som skrivs. Det framkom att det i lantbruksmedia oftast är lantbrukarnas perspektiv som skildras, och att annan media mest verkar ute efter rapportera om uppseendeväckande händelser och att nå många läsare. Några av de svarande skulle önska att alla typer av medier rapporterade om varför beslut fattas och vilka steg länsstyrelserna måste ta sig igenom innan handläggningen är i mål, då allmänheten har lite kunskap om myndigheternas arbete. Det som var nytt som framkom var att mycket åsikter om djurskyddsarbetet finns i kommentarsfält på sociala medier där artiklarna delas. Åsikterna är nästan alltid är negativa och kan påverka handläggarna privat. En svarande lyfte att kommentarsfält kan vara det

som påverkar den egna hälsan som handläggare mest, och flera svarande uttryckte att kommentarer på sociala medier är ett problem.

5. Diskussion

5.1. Antal svar och internt bortfall

Med hänsyn till antalet handläggare som svarade på enkäten kan resultatet ge en indikation på hur djurskyddsarbetet framställs i media och hur det påverkar länsstyrelsernas arbete. En anledning till att svarsfrekvensen inte var högre kan bero på rådande pandemi och att arbetssituationen är mer ansträngd. En annan anledning kan vara att enkäten skickades ut då vissa län i Sverige fortfarande hade påskledigt. Ett litet internt bortfall observerades på ett par av de slutna frågorna vilket kan bero på att de svarande saknade alternativ eller missade frågan. I en enkätstudie ska svarsalternativen utformas så att enkätbesvararen alltid kan svara på något sätt, och därför ska något alternativ som *vet ej* eller *ingen* uppfattning finnas med (Ejvegård, 2009). Ett par frågor i enkäten saknade sådant svarsalternativ. På de öppna frågorna var bortfallet större, men de som svarade på de öppna frågorna bidrog likväl med viktig information som kompletterade de slutna frågorna.

5.2. Upplevelser av medias rapportering

Övergripande visar studiens resultat att djurskyddshandläggarna upplever att såväl lantbruksmedia som annan media relativt ofta rapporterar om djurskyddsarbetet på ett mindre korrekt sätt, och att framställningen förhållandevis ofta är negativ. Resultatet visar också att det finns vissa upplevda skillnader av det som publiceras i lantbruksmedia och annan media.

5.2.1. Hur korrekt upplever djurskyddshandläggarna att media rapporterar om djurskyddsarbetet?

På frågan som avsåg hur korrekt eller felaktig lantbruksmedias rapportering är var det nästan lika många handläggare som upplevde att rapporteringen oftast är korrekt som mindre korrekt. Det indikerar att de som jobbar inom lantbruksmedia

många gånger har felaktig eller otillräcklig information om djurskyddsarbetet, alternativt att de tolkar informationen fel. Ännu oftare upplever handläggarna att det som annan media rapporterar om innehåller felaktigheter. Detta skulle kunna bero på att det ligger mycket okunskap bakom det som skrivs om djurskyddsarbetet, vilket flera svarande poängterade i den sista öppna frågan av enkäten. Ofta behöver nyhetsmedier bearbeta och tolka information utifrån de uppgifter de får tag på (Lecheler *et al.*, 2013), vilket är oroväckande om journalisterna har lite kunskap om ämnet i fråga. En anledning till att lantbruksmedias rapportering trots allt oftare upplevs som korrekt jämfört med annan media kan bero på att redaktörerna på lantbrukstidningarna dagligen arbetar med händelser och frågor som berör lantbruket, och att de därmed har mer kunskap om djurskyddsarbetet.

5.2.2. Hur upplever djurskyddshandläggarna att media framställer djurskyddsarbetet?

Lantbruksmedia framställer oftast länsstyrelsernas djurskyddsarbete på ett sätt som handläggarna upplever som negativt. En anledning till det kan vara att journalister försöker möta sina läsare genom att göra nyhetshändelser mer personliga och känslomässigt vinklade (Semetko & Valkenburg, 2000). Lantbruksmedia vänder sig främst till lantbrukare och därför är det sannolikt att det är lantbrukarnas perspektiv av djurskyddsarbetet som skildras, vilket flera svarande lyfte i den öppna frågan. Annan media, så som dagstidningar, tv och radio framställer däremot djurskyddsarbetet på ett sätt som handläggarna oftast upplever som sakligt och neutralt. Det antyder att vardaglig nyhetsmedia inte vinklar framställningen av djurskyddsarbetet i lika stor omfattning som lantbruksmedia. En anledning till det skulle kunna vara att vardaglig nyhetsmedia vänder sig till allmänheten och inte har en lika tydlig målgrupp som lantbruksmedia. En annan anledning kan vara det faktum att fler handläggare upplevde att de får komma tills tals oftare i vardaglig nyhetsmedia än i lantbruksmedia, vilket kan påverka varför de tycker framställningen är mer saklig och neutral. En stor del (31 %) av de svarande var dock överens om att även annan media framställer djurskyddsarbetet på ett negativt sätt, medan några (15 %) upplevde att framställningen oftast är positiv. I fritextsvaren var det flera handläggare som uttryckte att de upplever att vardaglig nyhetsmedia mest verkar vara ute efter att skriva om uppseendeväckande ärenden där de kan få många läsare. Detta skulle kunna förklara varför djurskyddshandläggarna inte var lika eniga om hur vardaglig nyhetsmedia oftast framställer djurskyddsarbetet. Ibland kanske återgivningen blir mest uppseendeväckande från djurägarnas perspektiv och vid vissa tillfällen kanske det är länsstyrelsernas återgivning som drar till sig flest läsare. Det finns också anledning att reflektera kring om framställningen av

djurskyddsarbetet hänger ihop med journalisternas kunskap om myndigheternas handläggning, och om framställningen skulle se annorlunda ut om det fanns bredare och djupare förståelse för de beslut som länsstyrelserna fattar.

5.3. Påverkar medias rapportering myndigheternas arbete?

Nästan inga djurskyddshandläggare upplevde att lantbruksmedia eller annan media påverkar själva handläggningen av djurskyddsärenden, vilket är betryggande med hänsyn till myndigheternas grundläggande rättsprinciper vid ärendehandläggning. I förvaltningslagen (2017:900) står det att en myndighet i sin verksamhet ska vara saklig och opartisk och endast får vidta åtgärder som har stöd i rättsordningen. Det betyder att de inte får lov att låta sig påverkas av andra omständigheter än de som omnämns i tillämpliga författningar. Jordbruksverket har utfärdat kontrollvägledningar avsedda för att vara stöd vid handläggningen av djurskyddsärenden för att uppnå de resultat som avses med lagstiftningen (Jordbruksverket, 2014). I enkäten kommenterade handläggarna att de handlägger sina ärenden rättssäkert och arbetar enligt de rutiner och riktlinjer som finns oavsett vad media säger.

Däremot påverkar media djurskyddsarbetet på andra sätt enligt resultatet som antyder att rapporteringen skapar merjobb för länsstyrelserna. Bland annat framkom det att tid behöver avsättas för att lugna djurhållare och för att få till en bra dialog. I fritextsvaren framkom det att det främst är lantbrukarnas inställning som skapar en motsättning och som kan bidra till en sämre dialog och vilja under kontrollerna. Det här påverkar hur lång tid djurskyddskontrollerna tar och hur mycket länsstyrelserna behöver arbeta förebyggande för att få till en god kommunikation, vilket i sin tur kan avgöra hur mycket kontrollarbete som hinns med. I ett tidigare examensarbete har man undersökt djurskyddshandläggares arbetssituation med avseende på trivsel, resurser och stress (Morgan, 2016). I studien framgick det att många handläggare upplever en hög stressnivå och att de flesta sällan hinner med allt de planerat under sin arbetsvecka. I arbetet av Morgan (2016) framgick det även att hårda prioriteringar av djurskyddsärenden är stressande på grund av vetskapen att man missar djurlidande. Konsekvenserna av att medias rapportering skapar merjobb för länsstyrelserna kan således bli stress på arbetsplatsen och att de behöver sälla hårdare bland sina ärenden, vilket kan leda till att färre kontroller hinns med. Det kan göra att man inte kommer ut till gårdar i tillräckligt god tid och därmed inte hinner förhindra stora brister. En av de bidragande orsakerna till den fientlighet som handläggarna beskriver att de möts av är att media påverkar djurhållarnas synsätt på djurskyddsarbetet till det sämre,

vilket majoriteten av djurskyddshandläggarna svarade att lantbruksmedia och annan media gör. Att media har en så negativ effekt på djurhållarna är uppseendeväckande eftersom studiens resultat pekar på att djurhållarnas inställning är avgörande för hur smidigt och effektivt djurskyddskontrollerna kan genomföras. Att kontrollerna riskerar att ta längre tid är inte bara ogynnsamt för länsstyrelserna, utan även för lantbrukarna som själva förespråkar effektiva kontroller. LRF (Lantbrukarnas riksförbund) vill att handläggningen ska vara enkel, snabb och kostnadseffektiv och menar att god kontakt mellan människor är en förutsättning för ett bra resultat (LRF, 2019). Dock menar LRF (2019) att lantbrukare upplever brist på dialog och långa handläggningstider. Något som deras egna tidningar riskerar att bidra till enligt denna studie.

Vidare framkom det i fritextsvaren att det är färre som vill handlägga ärenden som riskerar att dras med i lantbruksmedia för ifrågasättande och synpunkter. Detta kan påverka länsstyrelsernas personalresurser negativt om det inte finns tillräckligt med medarbetare till hands för vissa ärenden. Det mest personaleffektiva vore om samtliga handläggare fanns tillgängliga för samtliga ärendetyper. Samtidigt är ökade resurser det som länsstyrelsernas djurskyddshandläggare efterfrågar mest för att minska stress (Morgan, 2006). Symtom på stress inkluderar enligt Colligan & Higgins (2006) oförmåga att koncentrera sig, frustration och låg tolerans. Detta är egenskaper som kan försvåra arbetet för en djurskyddshandläggare eftersom kommunikation med människor och tålamod är viktiga delar av arbetet.

Djurskyddshandläggarna som svarade på enkäten var i fritextsvaren eniga om att de handlägger rättssäkert och att media inte påverkar några beslut som fattas under kontrollen. Däremot framgick det att media kan påverka hur djurskyddsärenden prioriteras. Resultatet tyder på att det främst är vardaglig nyhetsmedia, så som dagstidningar, tv och radio som kan påskynda ärenden, som då prioriteras framför andra. Om så är fallet är detta anmärkningsvärt eftersom djurskyddsarbetet ska vara riskbaserat enligt Statens jordbruksverks föreskrifter om offentlig djurskyddskontroll (SJVFS 2019:14), med hänseende till vart de största riskerna för bristande djurskydd finns och inte när risken är störst för medias skriverier. Enligt förordning (EU) nr 2017/625 ger ett riskbaserat tillvägagångssätt myndigheterna möjlighet att fastslå resurser där risken är som störst för djurs hälsa. Om objekt med högst risk inte prioriteras leder det således till att djur riskerar att allvarigare fara illa. Vilka skälen är till att ärenden med högt medialt pådrag prioriteras framgick dock inte, men det skulle kunna vara för att undvika mer uppståndelse kring djurskyddsärendet. Det framgick inte heller i vilken omfattning de mediala ärendena i sig utgjorde högriskärenden och därmed var prioriterade.

Enligt enkätstudiens resultat tenderar djurskyddsrelaterade artiklar som media publicerar att hamna även på sociala medier. I nutidens mediemiljö är detta mycket enkelt då nyhetssajter formar sitt innehåll på ett sätt som kan delas på sociala medier, vilket framgår av alla tydliga verktygsfält som finns för detta (Valenzuela *et al.*, 2017). Något som djurskyddshandläggarna finner problematiskt är att kommentarsfälten under artiklarna snabbt fylls med elaka kommentarer mot myndigheterna, vilket påverkar handläggarna privat. Journalistik med känsligt innehåll som främjar konflikter och negativitet har visat sig öka engagemanget på sociala medier (Valenzuela *et al.*, 2017). Studiens resultat som visar att djurskyddsarbetet ofta är negativt framställt i media och att det påverkar djurhållarnas inställning till djurskyddsarbetet negativt kan följaktligen vara en förklaring till att många kommenterar artiklarna som delas på sociala medier.

5.4. Studiens användbarhet och framtida forskning

För att djur i Sverige ska få ett gott djurskydd och en god djurvälstånd finns ett behov av att se till att djurskyddslagstiftningen efterlevs. Följaktligen är det viktigt att länsstyrelserna kan arbeta rättssäkert och obehindrat med djurskyddskontrollen. Den här studien syftade till att ge information om hur djurskyddshandläggare upplever att media rapporterar om djurskyddsarbetet och om media påverkar länsstyrelserna i deras handläggning. Studiens resultat visar att media kan ge djurägare ett negativt synsätt på djurskyddsarbetet vilket kan leda till att djurskyddskontrollen tar längre tid och sker under mindre trevlig dialog. Detta belyser vikten av att skapa förtroendefulla relationer mellan djurskyddshandläggare och djurägare, vilket med fördel kan utredas i en vidare studie. Då lantbruksmedia i högre omfattning än annan media verkar framställa djurskyddsarbetet på ett negativt sätt och också påverka lantbrukarna negativt bör framtida forskning särskilt fokusera på relationen mellan lantbrukare och länsstyrelserna. LRF (Lantbrukarnas riksförbund) har uppmärksammat att en del myndigheter hjälper lantbrukarna att bli bättre företagare genom uppmuntran och problemlösning, men att det även finns fall där relationen mellan lantbrukare och staten är präglad av misstro (LRF 2019). LRF har också lyft att de tror att en viktig del av lösningen är förbättrade kontaktytor mellan företagare och myndigheter (LRF 2019). Med det sagt borde LRF uppmärksamma sitt dotterbolag LRF media om att deras rapportering kan få konsekvenser som leder till nackdelar för lantbrukarna själva. Om lantbrukarna har förtroende och agerar utefter det som skrivs i lantbruksmedia borde dessa medier rapportera på ett sätt som bidrar till bättre dialog och effektivitet, vilket LRF själva har som mål.

Framtida studier kan med fördel även fokusera på strategier för att öka allmänhetens kunskap om djurskyddsarbetet, då den information som når allmänheten via media inte tvunget är korrekt eller sakligt framställd. Bredare insikt i länsstyrelsernas arbete skulle till exempel kunna bidra till bättre enighet kring djurskyddskontrollen. Därutöver är den information som framkommit om djurskyddshandläggarnas arbetssituation viktig för att kunna ge dem rätt förutsättningar.

5.5. Studien i förhållande till etik och hållbarhet

5.5.1. Hållbarhetsaspekter

Arbetsrelaterad stress medför extra kostnader relaterade till att medarbetare mår dåligt och agerar sämre, något som får allvarliga ekonomiska effekter på individnivå, företags- och samhällsnivå (Mansour, 2016). Mansour (2016) menar att även övertid ökar de allmänna kostnaderna påtagligt. Ur ett ekonomiskt perspektiv är det följaktligen problematiskt att media skapar en motsättning till länsstyrelsernas arbete som riskerar påverka arbetstiden och handläggarnas egen hälsa. Det vore i stället gynnsamt om länsstyrelserna fick lägga mer tid på kontrollarbete och mindre tid på att hantera åsikter och konflikter som utvecklas till följd av medias rapportering. Vidare kan negativa framställningar av djurskyddsarbetet och den motsättning som media är med och skapar göra att färre söker sig till djurskyddsutbildningar och att färre vill arbeta som djurskyddshandläggare. För länsstyrelserna svårt att rekrytera personer med rätt kompetens får de också svårare att utvecklas som myndighet och svårare att utföra djurskyddsarbetet på ett bra sätt. När en myndighet inte kan utföra sin myndighetsutövning så som det är tänkt påverkar det samhället negativt. I det här fallet skulle det leda till sämre djurskydd i Sverige.

Ur ett socialt hållbarhetsperspektiv är det viktigt att människor har tillit till länsstyrelserna och att företagare och myndigheter kan lita på varandra. I relation till den här studien kan även förtroendet mellan länsstyrelserna och medieföretagen vara relevant. Om allmänheten förlorar tillit till länsstyrelserna vore det negativt på flera sätt. Dels är det något djurskyddshandläggarna personligen skulle kunna må dåligt av, och vidare är ett gott samarbete mellan lantbrukare och länsstyrelser gynnsamt för båda parter.

5.5.2. Etiska aspekter

Etiska problem kan betraktas som centrala för journalister eftersom de rapporterar om sådant som kan vara privat och uppseendeväckande (Harcup, 2002). Enligt Harcup (2002) finns det dock mycket lite forskning om journalisternas syn på etiken i deras arbetsliv. Felaktigt och vinklat nyhetsinnehåll är också relevant att diskutera ur ett etiskt perspektiv eftersom det påverkar såväl enskilda människor som samhälle. I den här enkätstudien framkommer det att medias rapportering om djurskyddsarbetet alltemellanåt upplevs som negativt och att det bland annat kan påverka djurägare, myndigheter och handläggare. Media har ett stort inflytande på våra liv och därmed finns det anledning att diskutera i vilken utsträckning det är etiskt försvarbart att använda journalistiska strategier för att nå en större publik när det får negativa konsekvenser i samhället. Om medieföretagen prioriterade rättvisa och att skildra fler perspektiv är det möjligt att det funnits mer enighet kring djurskyddskontrollen.

5.6. Metodens för- och nackdelar

Att samla in data via en internetbaserad enkät hade flera fördelar. Enkäten var enkel att besvara både på datorn och i mobilen, vilket gjorde det möjligt för handläggarna att svara antingen på kontoret eller någon annan stans. Det kan ha bidragit till att fler fullföljde enkäten. Metoden var också tidseffektiv. En internetbaserad enkät gjorde det möjligt att snabbt nå ut till alla djurskyddshandläggare i Sverige på samma gång, och medan svaren trillade in fanns det tillfälle att arbeta med andra delar av studien. När enkäten stängde fanns alla svar redan skriftliga och var därmed lätta att bearbeta. En stor fördel med att skapa enkäten i Netigate var att plattformens utformning var mycket användarvänlig, både när det gällde att skapa och svara på enkäten, samt bearbeta enkätsvaren. Det var viktigt att enkäten var tydlig och att frågorna bara kunde tolkas på ett sätt eftersom det inte fanns någon möjlighet att ställa följdfrågor. Frågorna behövde också vara utformande på ett sätt så att svaren gav tillräckligt med information till studien. En nackdel med mer kvantitativa studier, så som enkätstudier, är att det inte finns möjlighet att ställa följdfrågor eller tolka kroppsspråk, vilket intervjuer hade möjliggjort. När enkäten delades via mejl fanns det en risk att den kunde hamna i mottagarnas skräppost. På den tid som var utsatt för studien fanns det dock inte möjlighet att närmare undersöka hur detta skulle förhindras. Genom andra metoder så som telefonintervjuer eller besöksintervjuer kan man försäkra sig om att man når fram till respondenten som då kan ta ställning till om hen vill delta. Med avseende på ämnet kan det ha funnits en risk att respondenterna inte svarade uppriktigt för att till exempel

skydda myndigheterna. Det finns också en så kallad prestigefaktor som Rolf Evjegaard redogör för i boken Vetenskaplig metod (2009) som kan leda till att respondenterna inte alltid svarar sanningsenligt.

Enkäten skickades till alla handläggare i Sverige och besvarades av ungefär hälften. De som valde att inte svara kan ha saknat åsikt eller känt att ämnet inte berörde dem, men anledningarna är oklara. Därför går det inte heller att säga om resultatet har påverkats av vilka som valde att svara på enkäten.

I arbetet refererades det till en bok av typen studentlitteratur, ett tidigare examensarbete, en undersökning, en broschyr, 14 vetenskapliga artiklar, fyra författningar och två vägledande dokument/propositioner. En svaghet i litteraturen är att det finns ett begränsat utbud av artiklar än så länge kring svenskt djurskydd och djurskyddsarbete. Vetenskaplig litteratur om djurägares och lantbrukares åsikter om svenskt djurskydd skulle bättre kunna stödja arbetets slutsatser, likaså litteratur om djurskyddshandläggares arbetssituation. En svaghet blir följaktligen att en del utländska studier fått användas. I det här arbetet användes bland annat en dansk studie (Andrade & Anneberg, 2014) om riskfaktorer kopplade till lantbrukares misskötsel av djur och brott mot djurskyddslagen, men man får akta sig för att generalisera mellan länder då lagstiftningen ser olika ut i olika länder. En styrka i det tidigare examensarbetet om djurskyddshandläggares arbetssituation var dock att handläggare själva fått komma till tals genom en enkätundersökning, vilket gör informationen om arbetssituationen mer sanningsenlig än om någon annan skulle redogjort för den. Att ge inblick i hur länsstyrelserna arbetar genom lagstiftningar och handledningar är också en styrka eftersom det är de dokument som djurskyddshandläggarna själva använder sig av.

6. Slutsats

Enligt denna studie upplevde länsstyrelsernas djurskyddshandläggare att lantbruksmedia oftare rapporterar på ett korrekt sätt om djurskyddsarbetet än vad annan media, såsom dagstidningar, tv och radio gör. Trots det var det ungefär lika många handläggare som upplevde att lantbruksmedia rapporterade på ett delvis felaktigt sätt som på ett korrekt sätt. Handläggarna upplevde även att lantbruksmedia oftare framställer djurskyddsarbetet på ett negativt sätt, medan annan media är mer neutral i sin rapportering. Det som media skriver tycks inte påverka de beslut som handläggarna fattar i samband med djurskyddskontrollen. Däremot riskerar medias rapportering att ge djurhållarna en mer negativ inställning till djurskyddskontrollen, vilket kan försvåra arbetet genom en mer ansträngd dialog med djurhållare och förlängda handläggningstider. De fientliga kommentarer som medias rapportering allt oftare leder till på sociala medier påverkar även handläggarna på ett personligt plan.

7. Populärvetenskaplig sammanfattning

Den svenska djurskyddslagstiftningen syftar till att djur i Sverige ska ha ett gott djurskydd och en god djurvälstånd. Med god djurvälstånd menar man att djur ska må bra både psykiskt och fysiskt. Det är den som äger, sköter eller hanterar djur som har ansvar för att djuren har det bra. Länsstyrelserna i Sverige kontrollerar så att djurskyddsreglerna följs genom att utföra djurskyddskontroller hos djurägarna. Kontrollerna kan antingen vara förankrade eller oanmälda beroende på om tillsynen sker rent rutinmässigt eller om det finns anledning att misstänka att lagstiftningen inte följs. Om brister i djurskyddet upptäcks under en kontroll ombeds djurägaren att åtgärda bristerna. I de fall som bristerna kvarstår kan länsstyrelserna besluta om ett föreläggande som i värsta fall kan leda till djurförbud eller omhändertagande av djur.

Allt fler bryr sig om att djur ska ha det bra och intresset för djurskydd ökar i samhället. Samtidigt riktas en hel del uppmärksamhet mot länsstyrelsernas hantering av djurskyddsärenden som tenderar att hamna i media och bli en grund för ryktesspridning. Djurskydd är ett ämne som väcker känslor och det finns ofta skilda åsikter om vad som ska vara tillåtet och inte. Media rapporterar alltemellanåt om länsstyrelsernas arbete och det är möjligt att allmänhetens åsikter påverkar hur djurskyddsarbetet framställs i media, vilket i sin tur skulle kunna påverka länsstyrelserna och deras arbete.

Syftet med den här studien var att undersöka hur djurskyddshandläggare upplever att media rapporterar om djurskyddsarbetet. Detta gjordes genom att skicka ut en enkät till samtliga handläggare på länsstyrelserna i Sverige. Frågorna handlade om både vardaglig nyhetsmedia och om lantbruksmedia, vilket är den media som generellt vänder sig till lantbrukare och som behandlar de områden lantbrukare arbetar inom. Det var nästan lika många handläggare som svarade att lantbruksmedia rapporterar om djurskyddsarbetet på ett korrekt sätt som på ett mindre korrekt sätt. Majoriteten var dock överens om att lantbruksmedias framställning av djurskyddsarbetet oftast är negativ. Vad gällde vardaglig nyhetsmedia, så som dagstidningar, tv och radio, upplevde flest handläggare att rapporteringen ganska ofta är felaktig men oftast framställd på ett neutralt sätt. Genom enkäten besvarade djurskyddshandläggarna även om de upplever att

media påverkar djurhållarnas synsätt på djurskyddsarbetet. Resultatet tyder på att samtliga medier tros bidra till att djurhållare kan få ett negativt synsätt på djurskyddsarbetet, vilket kan leda till att de inte är särskilt tillmötesgående när djurskyddshandläggarna kommer och ska kontrollera deras djurhållning. Enkäten ämnade också att ta reda på om media påverkar hur länsstyrelserna arbetar. Enligt resultatet var nästan alla handläggare överens om att media inte påverkar vilka beslut som fattas. Däremot framkom det att lantbruksmedia kan påverka hur lång tid djurskyddskontrollen tar och hur god dialogen under kontrollen blir. Det framkom även att färre handläggare vill åka på ärenden som riskerar att synas i lantbruksmedia. Framtida forskning kan med fördel fokusera på strategier för att öka allmänhetens kunskap om djurskyddsarbetet, samt strategier för att stärka relationen mellan länsstyrelserna och djurhållarna.

Referenser

- Andrade, S.B. & Anneberg, I. 2014. Farmers Under Pressure. Analysis of the Social Conditions of Cases of Animal Neglect. *Journal of Agricultural and Environmental Ethics*. 27, 103–126
- Byrd, E., Widmar, N.O. & Fulton, J. 2017. Of Fur, Feather, and Fin: Human's Use and Concern for Non-Human Species. *Animals (Basel)*. 7, 22
- Colligan, T.W. & Higgins, E.M. 2006. Workplace Stress: Etiology and Consequences. *Journal of workplace behavioral health*. 21, 89–97
- Djurskyddsförordning (2019:66)
- Djurskyddslag (2018:1192)
- Evjegård, R. 2009. Vetenskaplig metod. Lund, Studentlitteratur
- Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/625 av den 15 mars 2017 om offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet för att säkerställa tillämpningen av livsmedels- och foderlagstiftningen och av bestämmelser om djurs hälsa och djurskydd, växtskydd och växtskyddsmedel samt om ändring av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 999/2001, (EG) nr 396/2005, (EG) nr 1069/2009, (EG) nr 1107/2009, (EU) nr 1151/2012, (EU) nr 652/2014, (EU) 2016/429 och (EU) 2016/2031, rådets förordningar (EG) nr 1/2005 och (EG) nr 1099/2009 och rådets direktiv 98/58/EG, 1999/74/EG, 2007/43/EG, 2008/119/EG och 2008/120/EG och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 854/2004 och (EG) nr 882/2004, rådets direktiv 89/608/EEG, 89/662/EEG, 90/425/EEG, 91/496/EEG, 96/23/EG, 96/93/EG och 97/78/EG samt rådets beslut 92/438/EEG (förordningen om offentlig kontroll) <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/PDF/?uri=CELEX:32017R0625&from=DA>
- Förvaltningslagen (2017:900)
- Garcia-Pires, A.J., Kind, H.J. & Sørgard, L. 2017. The effects of strategic news sources on media coverage. *Information economics and policy*. 41, 28–35

- Ghersetti, M. & Westlund, O. 2018. Habits and Generational Media Use. *Journalism studies (London, England)*. 19, 1039-1058
- Harcup, T. 2002. Journalists and Ethics: the quest for a collective voice. *Journalism studies*. 3, 101–114
- Jordbruksverket, 2014. Vägledning för kontrollmyndigheter mfl. Djurskydd
- LRF, 2019. *God myndighetsutövning*. [Broschyr]. Stockholm: Lantbrukarnas riksförbund.
<https://www.lrf.se/politikochpaverkan/myndighetskontakter/god-myndighetsutovning/> [2021-05-25]
- Lecheler, S., Schuck, A. R. T., & de Vreese, C.H. 2013. Dealing with feeling: Positive and negative discrete emotions as mediators of news framing effects. *Communications: The European Journal of Communication*. 38, 189-209
- Lundälv, J. 2006. Farm-related injury event, social consequences and injury reporting in the Land Lantbruk newspaper in Sweden: A retrospective study of farm-related injury reporting during 2000–2005. *The Australian journal of rural health*. 14, 249–252
- Maity, M., Dass, M. & Kumar, P. 2018. The impact of media richness on consumers information search and choice. *Journal of business research*. 87, 36-45
- Mazas, B., Fernández Manzanal, M.R., Zarza, F.J. & María, G.A. 2013. Development and Validation of a Scale to Assess Students' Attitude towards Animal Welfare. *International journal of science education*. 35, 1775–1799
- Mansour, M. 2016. Quantifying the intangible costs related to non-ergonomic work conditions and work injuries based on the stress level among employees. *Safety science*. 82, 283–288
- Morgan, E. 2016. Djurskyddshandläggares arbetssituation med avseende på trivsel resurser och stress. Uppsala: Sveriges Lantbruksuniversitet
- Prop. 2017/18:147. Ny djurskyddslag. <https://www.regeringen.se/rattsliga-dokument/proposition/2018/03/prop.-201718147/> [08-03-2018]

- Semetko, H.A. & Valkenburg, P.A. 2000. Framing European politics: A content analysis of press and television news. *Journal of communication*. 50, 93–109
- Statistiska Centralbyrån, 2013. Hundar och katter och andra sällskapsdjur 2012. <https://jordbruksverket.se/download/18.514d3694172cce072377578b/1592688102970/Hundar%20och%20katter.pdf> [16-04-21]
- Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2019:14) om offentlig djurskyddskontroll, saknr L44
- Valkenburg, P.M., Peter, J. & Walther, J.B. 2016. Media Effects: Theory and Research. *Annual review of psychology*. 67, 315-338
- Valenzuela, S., Piña, M. & Ramírez, J. 2017. Behavioral Effects of Framing on Social Media Users: How Conflict, Economic, Human Interest, and Morality Frames Drive News Sharing. *Journal of communication*. 67, 803–826

Tack

Jag vill tacka alla djurskyddshandläggare vars svar på enkäten har legat till grund för hela arbetet. Stort tack till min handledare, Frida Hedman Lundmark, för vägledning, feedback och inspiration som varit till stor hjälp under skrivprocessen. Avslutningsvis tack till William Johansson som läst och kommit med konstruktiv kritik under arbetets gång.

Bilaga 1

Välkomna till denna enkät som riktar sig till djurskyddshanläggare i hela Sverige. Mitt namn är Frida Landgren och jag vill undersöka hur ni som djurskyddshandläggare upplever medias återgivning av djurskyddsarbetet och hur det påverkar er i er yrkesroll. I enkäten kommer vi att skilja på lantbruksmedia och annan media, där lantbruksmedia avser tidningar som ATL och Land Lantbruk och annan media är den media (dagstidningar, tv och radio) som mer generellt riktar sig till allmänheten och inte specifikt till lantbrukarna.

Vid frågor kontakta mig gärna via mejl: fala0003@stud.slu.se

Enkäten är öppen t.o.m. fredag den 16/4.

Tack för att du tar dig tid!

1. Hur många år har du arbetat som djurskyddshandläggare?

- ☐ 0-5 år
- ☐ 6-10 år
- ☐ 11 år eller mer

2. Vilket kön har du? Med kön menas könsidentitet, alltså det kön du själv känner dig som.

- ☐ Kvinna
- ☐ Man
- ☐ Annat alternativ
- ☐ Vill ej svara

3. Hur upplever du att landbruksmedia rapporterar om och återger länsstyrelsens djurskyddsarbete?

- ☐ På ett mycket korrekt sätt
- ☐ På ett korrekt sätt

- ☐ På ett mindre korrekt sätt
 - ☐ På ett felaktigt sätt
 - ☐ På ett mycket felaktigt sätt
 - ☐ Ingen uppfattning
4. Hur upplever du att annan media, dvs. dagstidningar, tv och radio, rapporterar om och återger länsstyrelsens djurskyddsarbete?
- ☐ På ett mycket korrekt sätt
 - ☐ På ett korrekt sätt
 - ☐ På ett mindre korrekt sätt
 - ☐ På ett felaktigt sätt
 - ☐ På ett mycket felaktigt sätt
 - ☐ Ingen uppfattning
5. Hur upplever du att lantbruksmedia oftast framställer länsstyrelsens djurskyddsarbete?
- ☐ På ett positivt sätt
 - ☐ På ett negativt sätt
 - ☐ På ett sakligt och neutralt sätt
 - ☐ Ingen uppfattning
6. Hur upplever du att annan media, dvs. dagstidningar, tv och radio, oftast framställer länsstyrelsens djurskyddsarbete?
- ☐ På ett positivt sätt
 - ☐ På ett negativt sätt
 - ☐ På ett sakligt och neutralt sätt
 - ☐ Ingen uppfattning
7. Upplever du att lantbruksmedias rapportering påverkar djurhållares syn på djurskyddsarbetet?
- ☐ Ja, på ett positivt sätt
 - ☐ Ja, på ett negativt sätt
 - ☐ Nej
 - ☐ Ingen uppfattning
8. Upplever du att annan media, dvs. dagstidningar, tv och radio, påverkar djurhållares syn på djurskyddsarbetet?

- ☐ Ja, på ett positivt sätt
- ☐ Ja, på ett negativt sätt
- ☐ Nej
- ☐ Ingen uppfattning

9. Har du varit med om att ärenden ni handlagt på din länsstyrelse rapporterats om i lantbruksmedia?

- ☐ Mycket ofta
- ☐ Ofta
- ☐ Ganska ofta
- ☐ Ibland
- ☐ Aldrig

10. Har du varit med om att ärenden ni handlagt på din länsstyrelse rapporterats om i annan media, dvs. dagstidningar, tv och radio?

- ☐ Mycket ofta
- ☐ Ofta
- ☐ Ganska ofta
- ☐ Ibland
- ☐ Aldrig

11. Upplever du att länsstyrelsen får möjlighet att komma till tals på ett bra sätt när lantbruksmedia rapporterar om djurskyddsärenden?

- ☐ Instämmer helt
- ☐ Instämmer i hög grad
- ☐ Instämmer delvis
- ☐ Instämmer i låg grad
- ☐ Instämmer inte alls

12. Upplever du att länsstyrelsen får möjlighet att komma till tals på ett bra sätt när annan media, dvs. dagstidningar, tv och radio, rapporterar om djurskyddsärenden?

- ☐ Instämmer helt
- ☐ Instämmer i hög grad
- ☐ Instämmer delvis
- ☐ Instämmer i låg grad
- ☐ Instämmer inte alls

13. Upplever du att lantbruksmedias rapportering faktiskt påverkar hur ni handlägger djurskyddsärenden?

- ☐ Instämmer helt
- ☐ Instämmer i hög grad
- ☐ Instämmer delvis
- ☐ Instämmer i låg grad
- ☐ Instämmer inte alls

Berätta gärna på vilket sätt om du upplever att arbetet påverkas

14. Upplever du att annan medias rapportering, dvs. dagstidningar, tv och radio, faktiskt påverkar hur ni handlägger djurskyddsärenden?

- ☐ Instämmer helt
- ☐ Instämmer i hög grad
- ☐ Instämmer delvis
- ☐ Instämmer i låg grad
- ☐ Instämmer inte alls

Berätta gärna på vilket sätt om du upplever att arbetet påverkas

15. Är det något ytterligare du vill berätta med avseende på medias rapportering av djurskyddsarbetet?
